

“Azadlığın qanı”na rəydən

Qazanfər KAZIMOV,
professor

Şair doqquzuncu əsrə bu cür müraciətlə bizi o zamankı nisgilli günlərlə qovuşdurur: gözümüz önündə qayalar, daşlar üzərində tökülən al qanlar canlanır, Babəkin qüdrətli səsinə eşidirik, hər yanda qırğın gedir, bu arada indiki hiylə və kələk sahiblərinin, xalqın qanını soran iblislərin əcdadları, xəyanətkar insanlar gözə dəyir, xəyanət ipinin ucu görünməyə başlayır. Dinin mahiyyətini dərindən anlamayan, onu fanatizmlə eyniləşdirən, biznesə çevirən insanlar - Babək əleyhdarları bir zərbə ilə susdurulur:

**Gördüyün daş heykəl əzəmət, qürur,
Bu fərman, bu qərar səni əzdimi?
Dizlərin titrəyir, səni qorxudur,
Bu, daş heykəldimi, yoxsa Bəzdimi?**

Şairin fikrincə, Həştadsər dərəsi də bu fərmanla gül-çiçəyə büründü, gözündən güldü, hər yanda payız olsa da, sazaq olsa da, lalələr qızardı. Sazaq yalnız tikanları soldurdu. Göy məscid önündə pəhləvi ruhları boynu bükülü qaldı. Neçə yüz il bulanıq axan Arazın suyu da sevinib, duruldu. 837-nin gərdəni ovuldu, beli büküldü. Bağır xanın, Səttar xanın fədai ruhları Ərk qalasında təzimə durdular. Bu gecə Söhrab Tahir də yuxuda Babəki salamlayaraq sevindi. Babək qılıncını axtaran Məmməd Araza Fəxri xiyabanda bir qılınc salama gəldi. Sevinənlər çoxdur:

**Xəbərdən sevindi Borçalı, Dərbənd,
Çiçəyi çirtladı qayaların da.
Yaxud:
Ayağı yüngülmüş şad xəbərin də,
Yayıldı Vurğundan Şəhriyaracan.**
Dirili Qurbani də meydan açaraq Babəkin adına dastan bağlamağa başladı:
**Deyirlər bu gecə bir çıraq yanıb
Xətai, Səfəvi məzarlığında.
Xudafərin üstə ruhlar oyanıb,
Bir məclis qurulub Diri dağında.**
Babəkin 22 illik mübarizəsinin hər günü bir əsrə bərabərdir. Şair yalnız Babəkin adı ilə öyünmür, Babəklər yurdunun qəhrəman oğulları, cəsur vətən övladları ilə öyünür. Onların yenə də Dərbənddən Bəzzəcən ayaq üstə olduqlarını görür:

**Ehey, zaman «dostum», həmənkə türkəm,
Qafqazdan Bəzzəcən ayaq üstəyəm.
Oxbatmaz zirehəm, bir odlu kürkəm,
Ayaqdan başacan yanan istəyəm.**
Babəkin mübarizəyə başladığı əsrin 16-cı ili yaxınlaşmaqdadır. 816-dan 1200 il sonra yaxınlaşmaqda olan 2016-cı il uğurlu ola bilər:

**Səkkiz yüz on altı... Söz dilə gəldi,
Qanım qələmimdən döyüş istədi.
Ehey, doqquzuncu əsr, demə heykəldi,
Bu gün Azərbaycan ayaq üstədi...**
Bu, şair varlığında əks-səda verən Babək qılıncının harayları, Babək səsidir.

23.10.2011

P.S. Bakı şəhərində Babəkə heykəl qoyulması haqqında prezidentin sərəncamından səkkiz ildən çox vaxt ötür. Deyilənə görə, müəyyən hazırlıq işləri görüldü. Sadəcə işin axıra çatdırılması qalır.

Heykəli təkcə Babəkin ruhu gözləmir. Azərbaycan xalqının vətənpərvərlik ruhu daha çox gözləyir. Bir zaman Babəkə xəyanət edənlərin, Babəkin qətlini bayram edənlərin nəvə-nəticələri yəqin ki, istəməzlər Babəkin Azərbaycan xalqının ruhunda yenidən zühurunu.

Yəqin ki, tezliklə heykəl qoyulacaq. Azərbaycan gəncləri hərbi xidmətə çağırılarda bu heykəlin önünə özlərinin döyüş əzmini ifadə üçün onu ziyarət edəcək, ruhundan xeyir-dua alacaqlar. Azərbaycan xalqı Babəki gözləyir...